

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

2004 metai

2

LITHUANIAN INSTITUTE OF HISTORY

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

2004

2

VILNIUS 2005

LITAUISCHES INSTITUT FÜR GESCHICHTE

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

2004

2

VILNIUS 2005

UDK 947.45

Li 237

Redakcinė kolegija:

Egidijus ALEKSANDRAVIČIUS

Vytauto Didžiojo universitetas

Alfonsas EIDINTAS

Vilniaus universitetas

Zigmantas KIAUPA (pirmininkas)

Lietuvos istorijos institutas

Česlovas LAURINAVIČIUS

Lietuvos istorijos institutas

Ingė LUKŠAITĖ

Lietuvos istorijos institutas

Bronius MAKASKAS

Lenkijos MA Istorijos institutas

Jolita MULEVIČIŪTĖ

Kultūros, filosofijos ir meno institutas

Edmundas RIMŠA

Lietuvos istorijos institutas

Jolita SARCEVIČIENĖ (sekretorė)

Lietuvos istorijos institutas

Vladas SIRUTAVIČIUS

Lietuvos istorijos institutas

Saulius SUŽIEDĖLIS

Milersvilio universitetas

Redakcinės kolegijos adresas:

Kražių g. 5, 01108 Vilnius

<http://www.istorija.lt>

ISSN 0202-3342

© Lietuvos istorijos institutas, 2005

© Straipsnių autoriai, 2005

ARCHYVŲ SAUGYKLOSE

ROBERTAS JURGAITIS

PAŠVITINIO PARAPIJOS ARCHYVAS

Ivadas

Lietuvos katalikiškų parapijų archyvų tyrimų situacija. Vienas iš iki šiol mažiausiai tirtų istorinių šaltinių kompleksų yra Lietuvos parapijų archyvai. Rodos, dar ir šiandien nėra nepasenęs 1943 m. V. Kavoliūno išsakytas raginimas „tirkime bažnyčios archyvus“ bei pastebėjimas, jog šiuose archyvuose galima rasti vertingų atskirų vietovių praeities šaltinių¹. Pastaruoju metu vis dažniau į savo mokslinių tyrimų apyvertą pavienius parapijų archyvų dokumentus, atskiras rankraštines knygas įtraukia ne tik istorikai, bet ir kalbininkai, etnologai, menotyrininkai ir kitų sričių specialistai². Tačiau norint suvokti bažnyčių archyvų, kaip specifinio bei savito šaltinių komplekso, susiformavimo ir raidos peripetijas, verta tirti visumą. Pradiniu tokių tyrimų atsparos tašku tampa pastaruoju metu intensyvėjantis parapijų archyvų aprašų skelbimas³, į kurį įsitraukia ir kraštotyrininkai⁴. Ši iniciatyva jau sugriovė ne vieną mitą esą daugelis

¹ V. Kavoliūnas, Tirkime bažnyčios archyvus, *Gimtasai kraštas*, 1943, Nr. 31, p. 389–390.

² Vieni iš naujausių tyrimų pavyzdžių, žr.: J. Palionis, *XVII a. antrosios pusės Punios parapijos asmenvardžiai ir vietovardžiai*, Vilnius, 2003; V. Garliauskas, *XVII a. Molėtų bažnyčios krikšto ir santuokos metrikų knyga*, Vilnius, 2004.

³ Pastaruoju metu paskelbti šie Lietuvos bažnyčių archyvų aprašai: V. Didžpetris, *Linkuvos karmelitų bažnyčia ir vienuolynas*, Vilnius, 1993, p. 88–89; E. Meilus, A. Tumboras, Lenkimų bažnyčios archyvas, *Lietuvos istorijos metraštis 1993 m.*, Vilnius, 1994, p. 192–193; R. Jurgaitis, A. Šarmavičius, Lygumų bažnyčios archyvas ir biblioteka, *Žiemgala: istorijos ir kultūros žurnalas*, 1998, Nr. 1, p. 3–7; A. Kajakas, Paparčių parapijos archyvas, *Soter*, 1999, Nr. 2(30), p. 18–39; A. Kajakas, Prienų parapijos archyvas, ten pat, 2002, Nr. 7(35), p. 183–198; V. Vaidas, Alsėdžių bažnyčios archyvas, *Alsėdžiai (Žemaičių praeitis, t. 10)*, Vilnius, 2002, p. 147–150. R. Jurgaitis, Musninkų bažnyčios archyvas, *Musninkai. Kernavė. Čiobiškis*, Vilnius, 2005, p. 563–575; R. Jurgaitis, Čiobiškio bažnyčios archyvas, ten pat, p. 610–619.

⁴ P. Šverėbas, Tirkšlių bažnyčia ir jos archyvas, *Mūsų kraštas*, 2004, Nr. 14, p. 11–19.

bažnyčių archyvų sudegė per gaisrus, dingo karų ar sukilimų metu, nes net ir šiandien nuvykę į nuošalesnę Lietuvos parapiją bei susipažinę su parapijos archyvu be išsamesnių tyrimų galima pastebėti, kad čia neretai saugomos seniausios metrikų knygos, kai kada neužfiksuotos net XIX ar XX a. pradžios inventoriuose bei vizitacijose. Tačiau nesunkiai nuspėjama ir tokių mitų atsiradimo priežastis, nes nemaža dalis kunigų net nesidomi jų administruojamoje parapijoje esančio bažnyčios archyvo būkle, seniausiomis knygomis⁵, jau nekalbant apie eilinius parapijiečius. Tik retais atvejais galima aptikti kruopščiai saugomą bei atsakingai tvarkomą parapijos archyvą (pvz., Kernavėje). Tad dažnai buvę ar dabartiniai parapijiečiai, ieškodami savo giminės šaknų, klaidžioja po valstybinius archyvus, nežinodami, kad vertingiausi šaltiniai yra pačioje parapijoje.

Nors XX a. paskutiniame dešimtmetyje tarp istorikų profesionalų gimusi idėja tirti bei rūpintis Lietuvos katalikų bažnyčios archyvais nesulaukė platesnio Bažnyčios hierarchų palaikymo⁶, pastaruojų metu šie tyrimai vykdomi gan sistemingai. Didžiulį darbą tiriant Žemaitijos bažnyčių archyvus atliko Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros bei Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto istorikų grupė, vadovaujama dr. Vacio Vaivados. Vykdomas archyvų tyrimo projektas⁷, kurį įgyvendinant nuo 1998 m. atliekami ir praktinio pobūdžio darbai: archyvų knygos išvalytos, tekstai nuskenuoti ir perkelti į kompiuterines laikmenas. Kauno vyskupijos parapijų archyvus pastaruojų metu pradėjo tirti ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto Teologijos katedros bei prie šio fakulteto 2003 m. įkurto Lietuvos katalikų bažnyčios istorijos centro mokslininkai. Katalikiškų parapijų archyvų tyrimai sudaro vieną iš pagrindinių Teologijos katedros tyrimo krypčių⁸, jau paskelbtos ir kelios reikšmingos publikacijos.

Keletas pastabų apie Pašvitinio parapijos istoriją. Pašvitinio (Pakruojo r.) parapija, šiandien priklausanti Šiaulių vyskupijai, yra viena iš seniausių šiame krašte, tačiau jos genezė laukia išsamesnių tyrimų. Nuo XV a. Pašvitinyje greičiausiai jau stovėjo katalikų sakralinės architektūros statinys (neaišku, koplyčia ar bažnytėlė), tačiau norint išsiaiškinti tikslesnę pastatymo datą, reikėtų atlikti papildomus tyrimus. Vyskupas M. Valančius „Žemaičių vyskupystėje“ nurodo, kad pirmoji bažnyčia Pašvitinyje pastatyta dar 1459 m.⁹, tačiau ar ji turėjo parapijos statusą, vertėtų suabejoti. J. Gimbuto

⁵ A. K a j a c k a s, min. veik., p. 18.

⁶ Minėtina Lietuvos istorijos draugijos iškelta iniciatyva dėl bažnyčios archyvų išsaugojimo, žr.: E. M e i l u s, Lietuvos istorijos draugijos valdybos ataskaita VI suvažiavimui, įvykusiam Vilniuje, 1999 II 27, *Mūsų praeitis*, 2001, t. 7, p. 168.

⁷ Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto (anksčiau Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centro) projektai. Tyrinėtos bei tyrinėjamos mokslinės temos 1992–2003 m., <www.ku.lt/briai/mtemos.php>.

⁸ Teologijos katedros mokslo tyrimai, <www.vdu.lt> (žr. Katalikų teologijos fakultetas / Teologijos katedra / Mokslo tyrimai).

⁹ M. V a l a n č i u s, *Raštai*, t. 2, Vilnius, 1972, p. 214. Ši data plačiai paplitusi istoriografijoje, žr.: K. M i s i u s, R. Š i n k ū n a s, *Lietuvos katalikų bažnyčios: žinynas*, Vilnius, 1993, p. 121.

manymu, patikimesnė pirmosios Pašvitinio bažnyčios pastatymo data yra 1495 m.¹⁰, tačiau istoriografijoje neretai abi datos nurodomos kaip alternatyvios¹¹. Kiek išsamiau šią problemą nagrinėjęs lenkų istorikas G. Błaszczycas pastebėjo, kad 1612 m. vyskupas Mikalojus Pacas pastatė naują bažnyčią, o 1613 m. minima nauja Pašvitinio bažnyčiai skirta fundacija. Šie duomenys, pasak G. Błaszczycos, verčia manyti, kad parapija Pašvitinyje įkurta tik XVII a. pradžioje¹². Nors kai kurie G. Błaszczycos teiginiai kelia tam tikrų abejonių, bet ši hipotezė istoriografijoje taip ir liko nepaneigta. Tačiau nereikėtų užmiršti, kad Pašvitinys buvo Žemaičių vyskupo stalo valda¹³ ir čia įvairiais tikslais dažnai apsilankydavo ir patys vyskupai¹⁴. Pagal Liudo Jovaišos sudarytus XVI a. pabaigos – XVII a. pirmosios pusės žemaičių vyskupų itinerariumus matome, kad Merkelis Giedraitis 1595–1605 m. laikotarpyje čia lankėsi 2, Mikalojus Pacas 1611–1613 m. – 5, Stanislovas Kiška 1619–1621 m. – 2, Jurgis Tiškevičius 1634–1642 m. – 3 kartus¹⁵. Tad neabejotina, jog Pašvitinys jau nuo seno buvo svarbus centras.

Ilgą laiką Pašvitinio parapija buvo viena iš didžiausių Šiaurės Lietuvoje. 1766 m. įsteigta savarankiška parapija Vaškuose (Pasvalio r.)¹⁶ buvo sudaryta apkarplant gretimų parapijų teritorijas. Pašvitinio klebonas Jonas Šimpovičius Vaškų parapijai perleido šias iki tol Pašvitinio parapijai priklausiusias vietas: Baltausius, Gedeikonius, Didžiuosius ir Mažuosius Hlebus, Jodinčius, Maldžiūnus, Mikoliškį, Mikniūnus, Nakrošiūnus, Noreikius, Paštališkius, Petronėlius, Polsies dvarą, Vatiškių dvarą, Odžionius¹⁷.

¹⁰ J. G i m b u t a s, Lietuvos bažnyčių chronologija ir statistika, *Lietuvos katalikų mokslų akademijos metraštis*, 1970, t. V, p. 231.

¹¹ R. K r [a] s [a u s k a s], Pašvitinys, *Lietuvių enciklopedija*, t. 22, Boston, 1960, p. 148–149; B. K v i k l y s, *Mūsų Lietuva*, t. 3, Vilnius, 1991, p. 72.

¹² G. B ł a s z c z y k, *Diecezja żmudzka od XV wieku do początku XVIII wieku. Ustrój*, Poznań, 1993, s. 156–158, 189.

¹³ L. T r u s k a, *Bažnytinė žemėvalda Lietuvoje feodalizmo epochoje (XVIII a. 2-oje – XIX a. 1-oje pusėje)*, Vilnius, 1988, p. 11, 58; J. K i a u p i e n ė, *Kaimas ir dvaras Žemaitijoje XVI–XVIII a.*, Vilnius, 1988, p. 47, 125; A. P r a š m a n t a i t ė, *Žemaičių vyskupas Arnulfas Giedraitis*, Vilnius, 2000, p. 155.

¹⁴ G. B ł a s z c z y k, min. veik., p. 33; P. R a b i k a u s k a s, *Krikščioniškoji Lietuva*, [Vilnius], 2002, p. 159.

¹⁵ L. J o v a i š a, Katalikiškoji reforma Žemaitijoje: daktaro disertacija (humanitariniai mokslai, istorija), *Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyrius*, f. 132–2855, l. 261–264, 266–267.

¹⁶ K. M i s i u s, R. Š i n k ū n a s, min. veik., p. 287; B. M a s i o k a s, Vaškai, *Panevėžio vyskupija: istoriniai duomenys, pastoracinė veikla*, Vilnius, 1998, p. 129; A. M i š k i n i s, Vaškai, *Žiemgalos krašto praeitis*, t. 4, Kaunas, 2005, p. 17.

¹⁷ S. A p i n i s, Vaškai, *Užaugau Pasvaly*, Vilnius, 1998, p. 296–297; B. M a s i o k a s, Vaškų bažnyčios ir parapijos istorija, Vaškai, 1944 (rankraštis) (ši apžvalga yra Antano Gruzdo diplominiame darbe, žr.: A. G r u z d a s, *Vaškų valsčius ir jo tarmė*, Vaškai, 1950), *Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyrius*, f. 130–2486, p. 25.

Dalis Pašvitinio parapijos buvo apkarpyta 1792 m. šalia pastačius Kriukų (Joniškio r.) bažnyčią ir įkūrus savarankišką parapiją. XX a. pirmojoje pusėje dar keletą kartų koreguotos Pašvitinio parapijos ribos. Iki tol buvusios filijinės 1926 bei 1929 m. parapijų statusą gavo Žeimelio ir Lauksodžio katalikų bažnyčios¹⁸. Tiesa, nereikėtų užmiršti, kad Žeime-lyje katalikų bažnyčia pastatyta dar 1828 m.¹⁹, o 1877 m. bandyta įkurti ir savarankišką parapiją²⁰. Tačiau pastarasis bandymas nebuvo sėkmingas, todėl šis sumanymas įgyven-dintas tik XX a. trečiajame dešimtmetyje. Tad Pašvitinio parapijos istorija glaudžiai su-sijusi su gretimų parapijų praeitimi, tai rodo ir kai kurie archyve išlikę dokumentai.

Pašvitinio parapijos archyvo susiformavimas ir raida. XIX a. inventoriuose bei vizitacijose, išsamiau aprašančiose bažnyčios archyvą, bendras knygų skaičius nu-rodomas nenuosekliai, greičiausiai kai kada esama situacija atidžiai nebuvo tikrinama, tiesiog perrašoma anksčiau užfiksuota informacija. Be to, vizitacijose archyvo knygos dažniausiai fiksuotos skyrelyje „Biblioteka mieyscowa“ (1826, 1828 m. vizitacijos). 1800 m. Pašvitinio bažnyčios inventoriuje fiksuotos 4, 1844 m. – 16, 1860 m. – 38 (neįskaitant pamokslų ir senų teologinių knygų), o 1826 m. vizitacijoje 12, 1828 m. – 16 (neįskaitant 7 inventorių) archyvo knygų. Šiuo požiūriu bene informatyviausias pa-rapijos archyve išlikęs 1944 m. inventorių. 1944 m. gegužės 20 d. surašytame inven-toriuje, poskyryje „Metrikų archyvas ir raštinė“ paminėtos 29 metrikų knygos ir 15 raštinės bylų²¹. Sovietmečiu surašytuose bažnyčios inventoriuose, ko gero, saugumo sumetimais apie bažnyčios archyvą apskritai neužsimenama²², tačiau iš iki šiol išliku-sių archyvo knygų galima spręsti, jog per šį laikotarpį jis praktiškai nenukentėjo.

Analogiška situacija pastebima ir seniausiose archyvo knygose. 1841 m. inven-toriuje fiksuojama, kad bažnyčioje saugomos metrikų knygos tik nuo 1828 m., o senesnės esą atiduotos į vyskupijos archyvą. Tačiau 1944 m. inventoriuje minimos ir XVIII a. archyvo knygos. Nurodoma, kad seniausia krikšto metrikų knyga siekė 1713 m., mirties metrikų knyga – 1738 m., parapijiečių sąrašų knyga – 1830 m., jungtusių metrikų seniausia knyga apėmė 1730–1760 m., ikivedybinių apklausų kny-ga – 1828–1833 m. ir kt. Be to, pastarajame inventoriuje nurodoma, kad dalį metrikų knygų 1940 m. rekvizavo sovietų okupacinė valdžia ir jas perdavė civilinės metrika-cijos įstaigoms.

¹⁸ V. D i d ž e t r i s, Šiaurės Lietuvos parapijos. Pakruojis. Pašvitinys. Lauksodis, *Žiemgalos krašto praeitis*, Kaunas, t. 5 (įteikta spaudai), p. 126, 221. Kitur klaidingai teigiama, kad Lauksodžio parapija įkurta tik 1935 m., žr.: K. M i s i u s, R. Š i n k ū n a s, min. veik., p. 120.

¹⁹ J. Š l i a v a s, Žiemgalos tyrinėjimai. Žeimelis, t. 1, Vilnius, 1993, p. 43, 45; V. C i b u l s k a s, Žeimelio katalikų bažnyčia, *Žiemgala: istorijos ir kultūros žurnalas*, 2000, Nr. 1, p. 26.

²⁰ K. M i s i u s, R. Š i n k ū n a s, min. veik., p. 124.

²¹ 1944 m. Pašvitinio bažnyčios inventorių, *Pašvitinio bažnyčios archyvas* (toliau – PBA), l. 15–16.

²² 1961 m. lapkričio 20 d. Pašvitinio bažnyčios inventorių; 1976 m. vasario 23 d. Pašvitinio bažnyčios inventorių, ten pat, l. 1–12.

1 lentelė. Pašvitinio parapijos archyvo struktūra (pagal 1800–1944 m. inventorių ir vizitacijas)²³

Pašvitinio parapijos archyvo knygos	1800	1826	1828	1844	1944
Krikšto metrikų	1	3	2	2	4
Jungtvių metrikų	1	3	4	2	5
Mirties metrikų	1	3	3	2	2
Ikivedybinės apklausos	–	–	–	3	9
Parapijiečių sąrašų	–	–	–	–	10
Procesų, aplinkraščių ir bažnyčios hierarchų įsakymų	1	3	7	7	2

Tad laikui bėgant dalis Pašvitinio bažnyčios archyvo atsidūrė valstybinių archyvų saugyklose. Bene didžiausia XIX a. antrosios pusės – XX a. pradžios metrikų knygų dalis pateko į Lietuvos valstybės istorijos archyvą²⁴, kurio 1415 fonde dabar saugoma 11 metrikų knygų: 4 krikšto (apima 1868–1880, 1880–1896, 1896–1909, 1910–1914 m.), 2 santuokos (apima 1866–1883, 1883–1902 m.) bei 5 mirties (apima 1866–1881, 1882–1902, 1902–1909, 1910–1916, 1916–1920 m.) metrikų knygos lotynų, lietuvių, rusų kalbomis. Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriuje, kur saugoma nemaža dalis Lietuvos katalikiškų parapijų archyvų, galima surasti tik pavienius su Pašvitinio parapija susijusius dokumentus (daugiausia kunigų išduoti liudijimai apie įvyksiančias santuokas) ir tai tik kitų bažnyčių (pvz., Joniškėlio) fonduose²⁵.

Naujausia Pašvitinio bažnyčios archyvo situacija užfiksuota 2003 m. liepos 21–27 d. „Vermės“ leidyklos organizuotoje ekspedicijoje (vadovas Kazimieras Kalibatas), kurios metu aprašytos visos parapijoje saugotos archyvo knygos. Pagal šį aprašą parengta ir ši publikacija. Pašvitinio bažnyčios archyvas 2003 m. vasarą buvo saugomas net trijose vietose: bažnyčios bokšte (38 saugojimo vienetai), senojoje (35 saugojimo vienetai) bei naujoje klebonijoje (30 saugojimo vienetų). Be to, keletą knygų laikinam naudojimui buvo paėmę privatūs asmenys²⁶. Chronologiškai seniausios archyvo knygos

²³ 1826 m. Pašvitinio bažnyčios vizitacija, *Lietuvos valstybės istorijos archyvas* (toliau – *LVIA*), f. 669, ap. 2, b. 264, l. 384v; 1828 m. Pašvitinio bažnyčios vizitacija, ten pat, b. 235, l. 25v–26; 1844 m. Pašvitinio bažnyčios inventorių, ten pat, b. 264, l. 358v; 1944 m. Pašvitinio bažnyčios inventorių, *PBA*, l. 15–16; V. D i d ž p e t r i s, min. veik., p. 214–216. Lentelėje minimos tik svarbiausios knygos, neištraukti dažnai archyvo aprašuose vardijami pavieniai bažnyčios inventoriai ir kt.

²⁴ Ilgą laiką Lietuvos valstybės istorijos archyve buvo saugomos tik 3 metrikų knygos, žr.: *Lietuvos centrinio valstybės istorijos archyvo fondų žinynas*, Vilnius, 1990, p. 214. 2001 m. į šį archyvą pateko dar 8 metrikų knygos, žr.: *LVIA*, f. 1415, ap. 1.

²⁵ A. K a t i l i u s, Bažnyčių archyvai Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriuje, *Lietuvos istorijos metraštinis. 1991 m.*, Vilnius, 1993, p. 198.

²⁶ Penkias Pašvitinio parapijos archyvo knygas (šiame apraše Nr. 62, 68, 81, 93, 98) tyrimams buvo paėmęs kaunietis V. Didžpetris. Tai daugiausia parapijiečių sąrašų knygos. Su pastarosiomis susipažinta 2004 m. spalio 1 d.

buvo saugomos vadinamojoje senojoje klebonijoje, pačiame namo viduryje esančiame sandėliuke, kuriame, galbūt specialiai šiam tikslui, buvo sukaltos medinės lentynos. Naujausios archyvo knygos buvo saugomos dabartinėje klebonijoje, mūriniame dar XX a. pradžioje statytame dviejų aukštų name. Čia archyvas laikytas sienoje įtaisytoje medinėje spintoje.

Aprašo parengimo principai ir struktūra. Šioje publikacijoje iš viso aprašyti 107 įvairaus pobūdžio saugojimo vienetai (knygos, bylos, sąsiuviniai ir kt.): 19 krikšto metrikų knygų (apima laikotarpį nuo 1738 iki 1996 m.), 10 ikivedybinių apklausų knygų (1828–1911 m.), 13 jungtvių metrikų knygų (1697–1997 m.), 9 mirties metrikų knygos (1793–1997 m.), 25 parapijiečių sąrašų knygos (1840–1944 m.), 2 brolių ir katalikiškų draugijų knygos (1911–1915 m.), 2 gaunamų ir siunčiamų raštų bylos (1905–1981 m.), 12 ūkinių reikalų (1848–1995 m.), 3 inventorių ir vizitacijų (1844–1997 m.) bei 12 įvairaus pobūdžio (1748–1989 m.) bylų. Seniausia archyvo knyga pasirodė esanti viena iš jungtvių metrikų knygų, pradėta vesti dar 1697 metais.

Šioje publikacijoje visi archyvo saugojimo vienetai suskirstyti į dešimt sąlyginių grupių. Apraše pirmiausia fiksuojamas knygos ar bylos pavadinimas, o skliausteliuose kursyvu nurodomas pavadinimas, esantis ant viršelio originalo kalba. Kai ant viršelio nebūdavo pavadinimo, fiksuojamas tituliniam lape, įrašų pradžioje ar kitur esantis pavadinimas originalo kalba, nurodant iš kur šis užrašas paimtas. Įrašai originalo kalba nemoderninti, neišskleisti sutrumpinimai, t. y. palikti tokie, kokie buvo. Tik vienu atveju laužtiniuose skliaustuose atkurtas visas pavadinimas, nes kitaip būtų sunkiai suvokiama jo prasmė. Beje, ilgesnis pavadinimas, nusidriekęs per keletą eilučių, buvo skaidomas simboliu /, kuris reiškia kitą eilutę. Toliau seka chronologinių ribų fiksacija, aprašoma bendra knygų išvaizda (pvz., viršelių spalva) ir būklė, nurodomi esantys antspaudai, apimty (lapai ir puslapiai, be to, fiksuojami ir prirašyti, ir tušti), įrašų kalbos bei pateikiama trumpa bendro pobūdžio anotacija. Nesiekta plačiau pristatinėti atskirų archyvo knygų ne tik dėl vietos stokos, tačiau akivaizdu, kad beveik kiekvienas iš šio aprašo vienetų gali tapti atskiru tyrimo objektu. Laikytasi ir dar vieno principo – kiek galima mažiau nurodinėti neegzistuojančių dalykų (pvz., antspaudų nebuvimo ar pan.), kurie būtų gerokai ap sunkinę bei prailginę šį aprašą.

Pašvitinio parapijos archyvo aprašas

Krikšto metrikų knygos

1. Krikšto metrikų knyga (užrašas tituliniam lape: *Metrica Sub bonis Stellis Illustrissimi Ex cellentissimi ac Reverendissimi Nomini Domini Josaphati Michaeli Karp Episcopi Praelatu Cathedralis Vilnensis Praepositi Trocensis natorum Et in Ecclesia Parochiali Poszwitynensi Baptisatorum <...>*). Apima 1738–1751 m. laikotarpį. Viršeliai stori, minkšti, šviesiai pilkos spalvos (išblukę), taip pat yra užrašas: 1738–1751. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 115 numeruotų prirašytų

lapų, dar 6 prirašyti lapai įdėti atskirai (tai XX a. mirusiųjų metrikų įrašų lapai). Įrašai lotynų kalba.

2. Krikšto metrikų knyga (1773–1793). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai kieti, rudos spalvos. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 212 numeruotų prirašytų lapų. Įrašai lotynų kalba.

3. Krikšto metrikų knyga (1773–1811). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai stori, minkšto kartono, tačiau nuplyšę bei nublukę. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Lapai numeruoti, iš viso prirašyta 256. Įrašai lotynų kalba.

4. Krikšto metrikų knyga (*Poszwitynie Chrztu z 1811=1819*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Kieti, tamsios spalvos kinvarpų išėsti viršeliai. Įrašai lotynų kalba. Knygoje 130 numeruotų prirašytų lapų. Gale yra raudonos spalvos antspaudas.

5. Krikšto metrikų knyga (*Книга для Записыванія радившихся а крещенныхъ Пошвитынскаго костела*). Apima 1897–1908 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, juodos spalvos. Knygoje 128 nenumuoti prirašyti lapai. Dauguma įrašų rusų kalba, tačiau pasitaiko intarpų lietuvių kalba.

6. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. kat. Bažnyčios Krikšto Gimimo metrikų knyga / Pradėta 1940 mt. – 1945 m.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Iš viso 120 prirašytų bei numeruotų lapų. Formulias bei įrašai lietuvių kalba.

7. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio Bažnyčios gimimo metrikų knyga / 1940, 1941, 1942, 1943, 1944–*). Apima 1940–1944 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai margi. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje 120 prirašytų bei numeruotų lapų. Formulias bei įrašai lietuvių kalba.

8. Krikšto metrikų juodraštinė knyga (*Pašvitinio Bažnyčios Gimimo metrikų Knyga–juodraštis 1944 m.*). Apima 1944–1948 m. laikotarpį. Viršelis kietas, tamsiai margas. Knygos gale yra nuskilęs švininis antspaudas su Vytimi. Iš viso 120 numeruotų bei prirašytų lapų. Formulias bei įrašai lietuvių kalba.

9. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. K. bažnyčios / Gimimo metrikų knyga / Pradėta 1945 m. – 1951 m.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai margi. Knygoje 120 numeruotų bei prirašytų lapų. Be to, įdėti 4 nenumuoti lapai. Formulias ir įrašai lietuvių kalba.

10. Krikšto metrikų juodraštinė knyga (*Pašvitinio R. Kat. Bažnyčios Krikštų metrikų juodraštis / Nuo 1948 m. kovo mėn. 4 d. N. 15 / iki 1953 VII 5, Nr. 43*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Knygos gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Prirašyta 120 numeruotų lapų. Formulias ir įrašai lietuvių kalba. Knygoje 2 lapai įdėti.

11. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio Parapijos R. Kat. Bažnyčios gimusiųjų–pakrikštitųjų metrikų knyga 1952–1962*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Kieti juodos spalvos viršeliai. Knygoje iš viso 492 numeruoti puslapiai, tačiau prirašyti tik 31–246, likusieji tušti. Įrašai lietuvių kalba.

12. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. Kat. Bažnyčios Krikštų sąrašas / Nuo 1953 mt. Nr. 43 / iki 1960 mt., Nr. 21*). Apima 1953–1960 m. laikotarpį. Kieti tamsūs viršeliai. Knygoje 120 prirašytų numeruotų lapų. Formuliaras ir įrašai lietuvių kalba.

13. Krikšto metrikų knyga (užrašas antroje viršelio pusėje: *Pašvitinio parapijos Kat. Bažnyčios / gimusiųjų–pakrikštytųjų metrikų knyga / Nuo 1962 met. Nr. 1 / Iki 1966 met. Nr. 18 / Klebonas Boleslovas Stasuitis*). Apima 1962–1966 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai mėlynos spalvos, jokio užrašo nėra. Iš viso knygoje 100 prirašytų nenumeruotų lapų. Įrašai lietuvių kalba.

14. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. Kat. Bažnyčios / Krikštų sąrašas / Nuo 1960 mt. Nr. 22 / Iki 1961 mt. Nr. 60 / Ir nuo 1966 Nr. 19 / Iki 1971 mt. Nr. 30*). Apima 1960–1971 m. laikotarpį. Viršeliai su šviesiai rausvos spalvos aplanku. Knygos lapai nenumeruoti, prirašyta 95. Įrašai lietuvių kalba.

15. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. Katalikų bažnyčios / Krikštų sąrašas / Nuo 1971 met. Nr. 31 / iki 1975 mt. Nr. 13*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, margi. Knygoje lapai numeruoti, prirašyta 90. Įrašai lietuvių kalba.

16. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. Katalikų bažnyčios / Krikštų sąrašas / Nuo 1975 m. Nr. 14 / iki 1979 m. Nr. 19*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, margi. Knygoje 100 nenumeruotų bei prirašytų lapų. Įrašai lietuvių kalba.

17. Krikšto metrikų knyga (*Pašvitinio R. Katalikų bažnyčios / Krikštų sąrašas / Nuo 1979 m. Nr. 20 – 1983 Nr. 45 Pabaiga*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Tai didelio formato storas sąsiuvinys. Viršeliai minkšti, margi. Knygoje 84 nenumeruoti bei prirašyti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

18. Krikšto metrikų knyga (*Krikštai 1984–1988 / Dekano Stasuičio*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, žalios spalvos. Knygos lapai nenumeruoti, prirašyti 87. Įrašai lietuvių kalba.

19. Krikšto registracijos sąsiuvinys. Apima 1993–1996 m. Viršeliai minkšti, mėlynos spalvos. Ant viršelio jokio užrašo nėra, tačiau priešlapyje yra užrašas *nuo 93 m. Krikštų knyga*. Sąsiuvinys beveik tuščias, tik jo gale yra 16 prirašytų lapų, dalis iš jų numeruoti. Įrašai lietuvių kalba.

Ikivedybinių apklausų knygos

20. Ikivedybinių apklausų knyga. Apima 1828–1831 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai mėlynos spalvos, apiplyšę. Gale yra tamsiai raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 92 numeruoti prirašyti lapai. Įrašai lenkų kalba.

21. Ikivedybinių apklausų knyga (*Księga Rzymsko Katolickiego Poszwityńskiego Kościoła do zapisywania przedślubnych Examinów od Roku 1841*). Apima 1840–1848 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Knygos gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 184 prirašyti lapai, atskirai dar įdėti 9 prirašyti ir 2 tušti lapai. Įrašai lenkų kalba.

22. Ikivedybinių apklausų knyga (*Księga Examinów przedślubnych Kościoła Parafialnego Poszwitynskiego*). Apima 1851–1855 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsūs. Gale yra tamsiai raudonos spalvos antspaudas. Knygoje iš viso 190 numeruotų prirašytų lapų. Formulias ir įrašai lenkų kalba.

23. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга Пошвитинского Приходского Костела на Записку Предбрачных Обысковъ на 1856 годъ и 1857*). Apima 1856–1857 metus. Viršeliai kieti, tamsiai rudos spalvos. Knygos gale yra raudonos spalvos antspaudas. 100 numeruotų prirašytų lapų. Formulias lenkų kalba, įrašai lenkų ir rusų kalbomis.

24. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга Пошвитинского Приходского Костела на Записку Предбрачных Обысковъ съ 1858 года*). Apima 1857–1865 m. laikotarpį. Kieti, margi viršeliai. Knygos gale yra raudonos spalvos antspaudas. 186 numeruoti prirašyti lapai. Formulias lenkų kalba, įrašai lenkų, rusų kalbomis.

25. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга Пошвитинского Костела по записку предбрачных обысковъ*). Apima 1866–1873 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsūs. Knygos gale yra tamsiai raudonos spalvos antspaudas. 194 numeruoti prirašyti lapai. Formulias ir įrašai rusų kalba.

26. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга для записки предбрачныхъ показаний Тельшевской Самогитской епархіи Пошвитинского Прихода / На 1873 годъ*. 82). Apima 1873–1882 m. laikotarpį. Kieti, rudos spalvos viršeliai. Gale yra tamsiai raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 268 prirašyti puslapiai. Prie pavardžių dažnai padėti trys kryžiuikai. Formulias ir įrašai rusų kalba.

27. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга для записки предбрачныхъ показаний Тельшевской Самогитской Епархіи Пошвитинского Прихода 1882–90 / На 1882/1890 годъ*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, apiplyšę, rudos spalvos. Knygoje iš viso 240 numeruotų prirašytų lapų. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Daugelis asmenų vietoj parašų padėję po 3 paverstus kryžiuikus (pvz., xxx). Formulias bei įrašai rusų kalba.

28. Ikivedybinių apklausų knyga (*Книга для записи предбрачныхъ показаний Тельшевской Самогитской Епархіи 1890–1900*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos (nublukę). Knygos gale yra raudonos spalvos antspaudas. Prirašyti 288 numeruoti lapai. Formulias ir įrašai rusų kalba.

29. Ikivedybinių apklausų knyga. Apima 1900–1911 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai žalios spalvos, be jokio užrašo. Knygos gale yra tamsiai raudonos spalvos antspaudas. 240 numeruotų prirašytų lapų. Formulias bei įrašai rusų kalba.

Jungtūvių metrikų knygos

30. Jungtūvių registracijos knyga (*Contraxit Matrimonium*). Apima 1697–1767 m. laikotarpį. Be viršelių. Yra išlikęs raudonos spalvos anspaudos fragmentas. Knygoje 147 numeruoti prirašyti lapai, o 1 lapas išplėstas. Įrašai lotynų kalba.

31. Jungtavių registracijos knyga (*Poszwitynie Slubu z 1767–1781*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai tamsiai rudos spalvos. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 45 numeruoti prirašyti lapai. Įrašai lotynų kalba.

32. Jungtavių registracijos knyga (*Copulatorum 1781–1792*). Apima 1781–1793 m. laikotarpį. Kieti viršeliai išesti kinvarpų. Iš vieno knygos galo prirašytas 31 lapas. Iš kito – 38 lapai. Čia fiksuojami Žemaitijos vyskupų raštai (Illustres Adum). Abiejose knygos pusėse įrašai lotynų ir lenkų kalbomis.

33. Jungtavių registracijos knyga (*1929, 1930, 1931, 1932, 33 / Matrimonialia*). Apima 1929–1935 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, rudos spalvos. Byloje 189 susegti nenumeruoti prirašyti dokumentai, dar 24 palaidi. Tai daugiausia gimimo ir mirties metrikų išrašai, įvairūs pažymėjimai, liudijimai ir kt. lotynų, lietuvių kalba.

34. Jungtavių registracijos knyga (*Matrimoniale 1934 an.*). Apima 1934–1939 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, gelsvos spalvos. Knygoje 306 nenumeruoti lapai. Įrašai lotynų, lietuvių kalba.

35. Jungtavių registracijos knyga (*Pašvitinio R. K. Bažnyčios Jungtavių metrikų juodraštis 1940–1947 m.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, juodos spalvos. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje 120 prirašytų numeruotų lapų. Formulias bei įrašai lietuvių kalba.

36. Jungtavių registracijos knyga (*Indultai, perbrauktas prieš tai buvęs užrašas: Liet. Mot. Ir vaik. Glob. Org. S-ga / Pašvitinio Sveik. Centr. / Mirusių vaikų ir Kūdikių Byla / Pradėta 1936 m. sausio 1 d.*). Apima 1941–1952 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, mėlynos spalvos. Iš viso 169 prirašyti numeruoti lapai (susegtos įvairios pažymos, J. Skvirecko raštai ir kt.). Įrašai lotynų, lietuvių kalbomis.

37. Jungtavių registracijos knyga (*Pašvitinio Bažnyčios jungtavių metrikos 1940–1960*). Apima 1940–1961 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsūs. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Iš viso knygoje 120 numeruotų lapų, tačiau prirašyta tik 115. Formulias ir įrašai lietuvių kalba. Knygos gale sudarytas papapilječių pavardžių sąrašas.

38. Jungtavių registracijos knyga (*Pašvitinio R. K. Bažnyčios Jungtavių metrikų juodraštis / 1947 Nr. 12 – 1955 Nr. 5*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Gale švininis antspaudas su Vytimi. Formulias ir įrašai lietuvių kalba. Prirašyta 120 numeruotų lapų.

39. Jungtavių registracijos knyga (*Pašvitinio R. K. Bažnyčios Jungtavių metrikų Protokolinė knyga / 1955 Nr. 6 – 1961 Nr. 35 / Nuo 1967 Nr. 1 – 1976 Nr. 4*). Apima 1955–1976 m. laikotarpį. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje numeruoti lapai, prirašyti 6–200, likusieji išpėšti. Formulias bei įrašai lietuvių kalba.

40. Jungtavių registracijos knyga (užrašas antroje viršelio pusėje: *Pašvitinio Katal. Bažnyčios Jungtavių metrikų Protokolinė knyga / 1962 mt. Nr. 1 / Klebonas Boleslovas Stasuitis*). Apima 1962–1967 m. laikotarpį. Knyga mažesnio formato, kietais raudonos spalvos viršeliais, su užrašu: *Jung*. Prirašyti 53 lapai, dar 4 lapai įdėti atskirai. Įrašai lietuvių kalba.

41. Jungtvių registracijos knyga (*Pašvitinio RK Bažnyčios Jungtvių metrikų Protokolonė knyga / Nuo 1976, Nr. 5*). Apima 1976–1988 m. laikotarpį. Knygos viršeliai kieti, margi. Prirašyti 72 nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

42. Jungtvių registracijos knyga (*Santuokos [nubrauktas žodis Moterystės] / Pradėta / 1989*). Apima 1989–1997 m. laikotarpį. Tai didelio formato storas sąsiuvinys su storais minkštais viršeliais. Knygoje 46 prirašyti nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

Mirties metrikų knygos

43. Mirties metrikų knyga (*Poszwitynie umarlych z 1793=1812*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršelis iš storo minkšto kartono, gerokai nublukęs ir išėstas kinvarpų. Gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 123 numeruoti prirašyti lapai. Įrašai lotynų kalba.

44. Mirties metrikų knyga (užrašas įrašų pradžioje: *Тетрадь <...> черноввиxъ погребательныхъ метрикъ Пошвитынскаго Прихода 1899 Года*). Be viršelių. Apima 1899 metus. Knygoje 8 prirašyti, bet nenumeruoti lapai. Įrašai rusų kalba.

45. Mirties metrikų knyga (*Pašvitinio Bažnyčios mirimo metrikos / 1940–1941, 1942*). Apima 1940–1945 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje 120 numeruotų prirašytų lapų. Formuliaras bei įrašai lietuvių kalba.

46. Mirties metrikų knyga (*Pašvitinio Bažnyčios Mirimo / Metrikų Knyga / Nuo 1940 m. iki 1949*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai margi. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje 120 numeruotų prirašytų lapų. Formuliaras ir įrašai lietuvių kalba.

47. Mirties metrikų knyga (*Pašvitinio parapijos bažnyčios mirusiųjų protokolų knyga / Pradėta 1945 metais / Baigta 1952 mt.* [nubrauktas žodis *jungtvių*]). Apima 1945–1952 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje 120 numeruotų prirašytų lapų, dar 8 prirašyti (pažymos) įdėti atskirai. Formuliaras ir įrašai lietuvių kalba.

48. Mirties metrikų knyga (*Pašvitinio <...> Mirimo Metrikų knyga Pradėta 1949 m. –*). Apima 1949–1959 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Gale yra švininis antspaudas su Vytimi. Knygoje iš viso 118 numeruotų lapų, o iš jų 67 prirašyti. Įrašai lietuvių kalba.

49. Mirties metrikų knyga (*Pašvitinio R. K. Bažnyčios mirusiųjų protokolų knyga*). Apima 1953–1981 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos, tačiau nublukę. Knygoje lapai iki 286 puslapio numeruoti, toliau seka 15 nenumeruotų prirašytų lapų. Įrašai lietuvių kalba. Į knygą yra įdėti dar 38 pavieniai lapai, dažniausiai tai kitų parapijų klebonų pažymos.

50. Mirties metrikų knyga (užrašas antroje viršelio pusėje: *Pašvitinio Kat. Bažnyčios Mirusiųjų protokolų knyga / Nuo 1962 metų Nr. 1 / Iki 1966 metų Nr. 45 /*

Klebonas Boleslovas Stasuitis). Viršeliai kieti, su šviesiai raudonos spalvos aplanku, su užrašu viršuje: *M. Lapai nenumėruoti, iš viso prirašyti 85. 45 įrašai lietuvių kalba.*

51. Mirties metrikų knyga (užrašas tituliniam lape: *Laidotuvės / Pradėta 1988 XII 15 / Baigta*). Apima 1988–1997 m. laikotarpį. Kieti raudonos spalvos viršeliai su plastmasiniu aplanku, jokių užrašų nėra. Knygoje 83 prirašyti, bet nenumėruoti lapai, dar 14 įvairių dokumentų įdėta į vidų. Įrašai lietuvių kalba.

Parapijiečių sąrašų knygos

52. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas tituliniam lape: *Wizyta Parafij Poszwityńskiej z Roku 1840 i 1841*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai tamsiai pilki, ant jų užrašas: 1840–1841 m. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus, nurodomas amžius, lytis ir kt. Iki 151 puslapio knyga sunumeruota, likusieji 26 puslapiai nenumėruoti. Prirašyta iki 177 knygos puslapio. Įrašai lenkų kalba.

53. Parapijiečių sąrašų knyga. Apima 1840–1841, 1874, 1876, 1887 metus. Be viršelių. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodant lytį, amžių ir kt. Kai kurie lapai nesusegti, dalis jų nenumėruoti. Iš viso 273 prirašyti lapai. Įrašai rusų kalba.

54. Parapijiečių sąrašų knyga (*Księga Spisu Ludności Rzymsko-Katolickiego Parafialnego Poszwityńskiego Kościoła <...>*). Apima 1841 metus. Viršeliai kieti, rudos spalvos, išlikę viršeliams surišti skirtų virvučių galiukai. Parapijiečių sąrašai sudaryti išskiriant vyrus ir moteris – vieni surašomi viename puslapyje, kiti kitame. Knygoje 171 prirašytas nenumėruotas lapas. Įrašai lenkų kalba.

55. Parapijiečių sąrašų knyga (*Wizyta Parafialna zawierająca Spis Ludności Rzymsko Katolickiego Parafialnego Poszwityńskiego Kościoła 1848 na 1849*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos, išlikę viršeliams surišti skirtų virvučių galiukai. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus. Knygoje 72 prirašyti nenumėruoti lapai. Įrašai lenkų kalba.

56. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas tituliniam lape: *<...> Spis ludności Rzymsko Katolickiego Parafialnego Poszwityńskiego Kościoła z 1849 na 1850*). Apima 1849–1850 m. laikotarpį. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodomas amžius ir kt. Knygoje 87 prirašyti lapai. Įrašai lenkų kalba.

57. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas tituliniam lape: *Rzymsko Katolickiego Poszwityńskiego z Roku 1852. Powiatu Szawelskiego*). Knygos viršeliai kieti, tamsiai žalios spalvos, su užrašu: *1852 m.* Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Išvardyti kaimai, nurodomos parapijiečių pavardės ir vardai, amžius. Knygoje 62 prirašyti lapai. Įrašai lenkų kalba.

58. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas tituliniam lape: *Spis Ludności Poszwityńskiego Rzymsko katolickiego Parafialnego Kościoła 1852 roku Pttu szawelskiego*). Apima ant viršelio bei tituliniam lape nurodytus metus. Viršeliai kieti, tamsūs, su

užrašų: 1852. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus nurodant vardą ir pavardę, amžių, lytį. Knygoje 79 prirašyti nenumeruoti lapai, dar 2 lapai tušti. Įrašai lenkų kalba.

59. Parapijiečių sąrašų knyga (įrašas knygos pradžioje: *Spis Ludności Poszwityńskiego Rzymsko Katolickiego Parafialnego Kościoła z Roku 1854*). Apima knygos pradžioje nurodytą laikotarpį. Kieti, tamsūs viršeliai, be užrašo. Knygoje 84 nenumeruoti prirašyti lapai, 5 tušti. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodomas amžius, disponuojami dūmai, ėjusieji išpažinties ir pan. Įrašai rusų kalba.

60. Parapijiečių sąrašų knyga (*Spis Ludności Poszwityńskiego Rzymsko Katolickiego Parafialnego Kościoła z Roku 1855*). Apima ant viršelio nurodytus metus. Knygos viršeliai kieti, tamsiai margi. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodomas jų amžius, lytis ir kt. Iki 45 lapo numeruota, toliau seka 22 nenumeruoti prirašyti lapai. Įrašai lenkų kalba. Knygoje įdėti atskiri lapeliai su gimimų metrikų išrašais ir kt.

61. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas priešlapyje: *Spis ludność Poszwityńskiego Rzymsko Katolickiego Parafialnego Kościoła w Roku 1859 i 1860*). Apima titulinia-
me lape nurodytą laikotarpį. Viršeliai nublukę, juodos spalvos, be jokio užrašo. Parapijiečiai vardijami pagal kaimus nurodant amžių, lytį ir kt. Iš viso 100 prirašytų bei numeruotų lapų. Įrašai lenkų kalba.

62. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Пошвитынскаго Приходскаго Костела въ 1865 году*). Apima ant viršelio nurodytus metus. Viršeliai kieti, margi. Sąrašai sudaryti pagal kaimus, atskirai išskirti Žeimelio filijai priklausantys kaimai. Knygoje 82 prirašyti nenumeruoti lapai ir 5 tušti. Įrašai rusų kalba.

63. Parapijiečių sąrašų knyga (1867, *Parapijiečių sąrašas 1867 m.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai kieti, margi. Įrašai rusų kalba, pateikiami pagal tokioms knygoms įprastą tvarką. Knygoje 90 prirašytų lapų.

64. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Пошвитынскаго Приходскаго костела Въ 1868 году*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, rudos spalvos. Knygoje 157 numeruoti prirašyti lapai. Įrašai lietuvių kalba. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodomas amžius, lytis ir kt.

65. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Пошвитинскаго Приходскаго Костела за 1869 годъ*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai žalios spalvos. Knygoje 153 numeruoti lapai. Įrašai rusų kalba. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, knygos gale yra suvestinis visų kaimų sąrašas.

66. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas titulinia-
me lape: *Списокъ Прихожанъ Римско Католическаго вѣроисповеданія въ Пошвитинскомъ Приходѣ*). Apima 1870 metus. Viršeliai kieti, tamsiai žalios spalvos, su užrašų: 1870. Parapijiečių sąrašas pateikiamas pagal kaimus, knygos gale yra parapijos kaimų sąrašas. Knygoje 73 prirašyti nenumeruoti lapai, 1 lapas tuščias.

67. Parapijiečių sąrašų knyga (1875). Apima 1828–1875 m. laikotarpį. Stori minkšti viršeliai. Knygoje 74 prirašyti lapai. Įrašai rusų kalba. Sąrašai sudaryti pagal kaimus, taip pat pateikiami duomenys apie Pašvitinio parapiinę mokyklą, užsiėmimų grafikus ir kt. 68. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas priešlapyje: *Списокъ Прихожанъ Римско Католического Вѣроисповеданія въ Пошвитинскомъ Приходъ составлень въ Январѣ 1872 года*). Apima priešlapyje nurodytus metus (viršelyje taip pat tušiniu užrašyti metai 1872 m.). Viršeliai minkšti, tamsūs, nugarėlė apklijuota permatoma plėvele. Sąrašai sudaryti pagal kaimus, o knygos gale sudarytas atskiras visų kaimų sąrašas (p. 93–94). Iš viso knygoje 76 prirašyti (l. 1–39, 48–83, 93–94) ir 15 tuščių (l. 40–47, 84–92) lapų. Įrašai rusų kalba.

69. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Римско Католического Вѣроисповеданія Пошвитинского Приходского Костела за 1878 годъ*). Knygos viršeliai kieti, rudos spalvos su užrašu: 1878. Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Sąrašai pateikiami pagal kaimus, nurodant kitus analogiškomis knygoms būdingus dalykus. Knygoje iš viso 89 prirašyti, tačiau nenumeruoti lapai. Įrašai rusų kalba. Be to, knygoje įdėti 7 iš kitų knygų (neatitinka formatus) paimti lapai, tačiau pastaruosiuose taip pat pateikiami parapijiečių sąrašai.

70. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas priešlapyje: *Списокъ Прихожанъ Римско Католического Вѣроисповеданія въ Пошвитинскомъ Приходѣ въ Шавелскомъ Уѣздахъ Составлень въ Январѣ 1879 года*). Apima 1879 metus. Viršeliai kieti, tamsiai žalios spalvos, su užrašu: 1879 I. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus, nurodoma lytis, amžius ir kt. Knygoje 56 prirašyti lapai ir 1 tuščias. Įrašai rusų kalba.

71. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Римско Католического Вѣроисповеданія въ Пошвитинскомъ Приходѣ въ Поневѣжскомъ и Шавелскомъ Уѣздахъ – на 1883 год*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai žalsvi. Knygoje 84 prirašyti numeruoti lapai. Įrašai rusų kalba. Sąrašai pateikiami pagal kaimus.

72. Parapijiečių sąrašų knyga (*Списокъ Прихожанъ Пошвитинского Прихода въ Шавельскомъ Уѣздѣ 1892–93 г.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knyga be viršelių. Iš viso 66 prirašyti nenumeruoti lapai. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus. Įrašai rusų kalba.

73. Parapijiečių sąrašų knyga. XIX a. (tikslūs metai nenurodomi). Viršeliai kieti, tamsūs ir be jokio užrašo. Pagal kaimus surašyti parapijiečiai, jų disponuojami dūmai, lytis ir kt. Knygoje 100 nenumeruotų prirašytų lapų. Įrašai lenkų kalba.

74. Parapijiečių sąrašų knyga (užrašas tituliname lape: *Pašvitinio parapijos Status animarum 1923*). Apima tituliname lape nurodytus metus. Viršeliai kieti, šviesiai rudos spalvos, jokio užrašo nėra. Parapijiečių sąrašai sudaryti pagal kaimus, nurodomas amžius, šeimos dydis, mokėjimas skaityti bei rašyti. Knygoje 161 prirašytas (tik viena pusė) numeruotas lapas, dar 2 lapai įdėti atskirai. Formuliaras bei įrašai lietuvių kalba.

75. Parapijiečių sąrašų knyga (*Libër de statu animarum parochiae Pašvitinensis A. D. 1944.*). Kieti, tamsūs knygos viršeliai. Parapijiečių sąrašai sudaryti juos lankant 1944 m. kovo 1 d. Prirašyti 23 numeruoti lapai, dar 2 tušti. Įrašuose nurodoma lytis, disponuojamos žemės kiekis, kokiam kaimui gyvena. Įrašai lietuvių kalba.

76. Parapijiečių sąrašų knyga (*Pašvitinio parapijos gyventojų sąrašas Liber status animarum 1944 metų*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Knygos viršeliai kieti, juodos spalvos. Parapijiečių sąrašai pateikiami pagal kaimus, užfiksuotas parapijiečių amžius, gale pateiktas visų kaimų sąrašas. Knygoje 119 numeruotų prirašytų lapų. Įrašai lietuvių kalba.

Brolijų ir katalikiškų draugijų knygos

77. Vilkijos parapijos „Blaivybės“ draugijos narių sąrašų knyga (*Книга для записи членовъ Вилкійского отдѣленія каталического Общества „Трезвость“*). Apima 1911–1914 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, juodos spalvos. Knygoje buvo išvardyti Vilkijos parapijos „Blaivybės“ draugijos narių amžius, priėmimo į draugiją data, tačiau šie įrašai rusų kalba išbraukti. Toliau surašyti Pašvitinio parapijiečiai, nurodomas jų amžius, šeimos disponuojama žemė. Iš viso knygoje 240 lapų, tačiau tik 135 prirašyti (2–8 lapai išpėšti). Formulias rusų kalba, įrašai – lietuvių.

78. Pašvitinio parapijos Blaivybės draugijos narių sąrašai (*Pašvitinio „Blaivybės“ skyriaus sąnariai*). Apima 1911–1915 m. laikotarpį. Juodi kieti viršeliai. Antroje viršelio pusėje įrašyta: *1914 metais prasidėjo Karė didžioji Nukentėjo Lietuva įpač Žemaitija*. Įrašai lietuvių kalba. Pradžioje surašyti parapijos kaimai, toliau seka abėcėlinis narių sąrašas. Iš viso 96 numeruoti prirašyti lapai.

Gaunamų ir siunčiamų raštų bylos

79. Siunčiamų raštų knyga (*Книга Исходящихъ бумагъ Пошвитинского костела за 1905 годъ*). Apima 1905–1909 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsūs. Knygoje lapai nenumeruoti, iš viso 95 prirašyti lapai. Formulias ir įrašai rusų kalba.

80. Gaunamų ir siunčiamų dokumentų byla (*Gaunamųjų raštų Registracijos Knyga / Siunčiamųjų*). Apima 1951–1981 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsiai margi. Byloje 49 prirašyti numeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

Ūkinių dokumentų bylos

81. Aukų knyga (*Смѣта На пастройку нового католичного Римско-Католического костела <...> составлен в 1848 г.*). Apima 1848 metus. Formulias ir įrašai rusų kalba. Knyga be viršelių, įdėta į aplanką. Iš viso 26 prirašyti ir 1 tuščias lapas.

82. Aukų knyga. Apima 1851 m. laikotarpį. Be viršelių. Yra du raudonos spalvos antspaudai. 9 prirašyti lapai, 2 tušti. Įrašai lenkų kalba. Nurodomos aukotojų pavardės, aukų dydis rubliais ir kapeikomis.

83. Ūkinių dokumentų byla (*Įvairūs [at]siskai[tymai] 1931 m.*). Apima 1936–1939 m. laikotarpį. Kieti, tamsiai margi viršeliai. Puslapiai nuo 33 iki 192 numeruoti (80–83 puslapiai išplėsti). Iš viso byloje 19 prirašytų lapų, likusieji tušti. Byloje yra Vilkijiečių, gyvenančių Amerikoje, sąrašas, pridėta tuščių Lietuvos banko pareiškimo blankų ir kt. Įrašai lietuvių kalba.

84. Ūkinių dokumentų byla (*Pašvitinio R. K. Bažnyčios Išlaidų Sąskaitos 1933 m. 34 ir 1935 metų*). Apima 1933–1935 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, šviesūs. Byloje 143 nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba. Byloje randame sąskaitas, įvairius kvitus, loterijos bilietus ir kt.

85. Ūkinių dokumentų byla (*Įvairenybės / Byla Nr. 11*). Apima 1949–1952 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, šviesūs. Byloje 93 prirašyti įsegti lapai. Įrašai lietuvių kalba. Byloje susegti ūkinio pobūdžio dokumentai: kvitai, įvairūs pažymėjimai ir kt.

86. Ūkinių reikalų knyga (*Pašvitinio R. Kat. Parapijos skalbimų knyga / Nuo 1952 XII 6 Iki 1962 m.*). Apima ant viršelio nurodytą laikotarpį. Viršeliai kieti, juodos spalvos. Knygelė mažesnio formato, joje 64 nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

87. Kasos knyga (*Kasos knyga / 1989 I. 1– [nubrauktas užrašas: Pašvitinio Tretininkų Kongregacijos / nuo 1943 m. – 1950 m.]*). Apima 1989 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, tamsūs. Senoji numeracija nubraukta ir pakeista naujaja. Prirašyti tik 3 lapai. Formuliaras ir įrašai lietuvių kalba.

88. Aukų knyga (*Mokestis = / Bažnyčiai ir / Kaleda*). Apima 1989–1990 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, šviesūs. Išbrauktas ant viršelio buvęs užrašas: *Krikšto Pradėta: 1989*. Byloje 17 numeruotų lapų, tačiau įdėti ir 29 prirašyti palaidi lapai. Įrašai lietuvių kalba. Išvardytos aukotojų pavardės pagal kaimus, nurodomas sumos dydis.

89. Ūkinių dokumentų byla (*Bažnyčios dokumentacija [nubraukti ant viršelio esantys užrašai: Registracijos dokumentai / Inventorizacijos dokum.]*). Apima 1989–1999 m. laikotarpį. Viršelis minkštas, šviesus. Byloje susegtos sąskaitos, kvitai, aukų sąrašai, autobusų bilietai ir kt. Iš viso byloje yra 51 nenumeruotas prirašytas lapas. Įrašai lietuvių kalba.

90. Ūkinių dokumentų byla (*Bažnyčios dokumentacija / sąskaitos / 1989 m.*). Apima 1990–1997 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, šviesūs. Įrašai lietuvių kalba. Į bylą susegtos sąskaitos faktūros, laiškai iš Pakruojo elektros tinklų, tušti blankai, fiksuojami elektros skaitiklių parodymai ir kt.

91. Kasos knyga (užrašas priešlapyje: *Pašvitinio parapijos kasos knyga / Pradėta: 93. 11. 01*). Apima 1993–1996 m. laikotarpį. Viršeliai ploni, mėlynos spalvos. Antrajame viršelyje užbrauktas užrašas: *Sutvirtinimo sakramentą Priėmę Nuo 1980 mt.*–. 8 prirašyti nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba. Nurodomos aukos statybos darbams, algos ir užmokesčiai darbuotojams.

92. Ūkinių dokumentų byla. Apima 1994–1995 m. laikotarpį. Byla minkštais viršeliais, be jokių užrašų. Byloje lapai nenumeruoti, įsegti 63 dokumentai lietuvių kalba. Byloje daugiausia susegtos darbo sutartys, fiksuojami aukoti pinigai ir kt.

Inventorių ir vizitacijų knygos

93. Pašvitinio bažnyčios vizitacija (*Wizyta Kosciola Poszwityńskiego 1844 roku*). Apima ant viršelio nurodytus metus. Minkšti juodos spalvos viršeliai. Byloje 9 prirašyti numeruoti puslapiai, likusieji 4 tušti ir nenumeruoti. Įrašai lenkų kalba.

94. Pašvitinio bažnyčios inventoriai. Apima 1928–1976 m. laikotarpį. Surašyti 1948 m., 1961 m. lapkričio 20 d., 1976 m. vasario 23 d. Pašvitinio bažnyčios inventoriai, yra *Pašvitinio bažnyčios gaidų sąrašas*. Šie įrašai užima 12 lapų. Atskirai surašytas *Lauksodžio bažnyčios Inventoriaus sąrašas sudarytas 1928 metais*. Pastarasis užima 11 prirašytų lapų. Visi įrašai lietuvių kalba.

95. Pašvitinio bažnyčios inventorių (*Kauno Arkivyskupijos Jonišio Dekanato pašvitinio parapijos Bažnyčios inventorių surašytas 1944 metais gegužės 20 d.*). Apima 1944–1997 m. laikotarpį. Kieti juodos spalvos viršeliai. Iš viso knygoje 100 numeruotų lapų, iš jų prirašyta tik 28. Įrašai lietuvių kalba. Gale yra Pašvitinio bažnyčios antspaudas. Po 1944 m. inventoriaus aprašymų išvardijami įvairūs atlikti darbai bei už juos sumokėtos sumos. 1975–1980 m. darbai vardijami pamečiui, vėliau seka padriki įrašai. Po daugeliu įrašų yra kun. Boleslovo Stasuičio parašai ir antspaudas.

Kitos bylos

96. Komuniją priėmusių knyga (*in Communione (Книзь номерововаиныхъ)*). Apima 1748–1793 m. Likęs tik paskutinis minkštas šviesios spalvos viršelis. Knygos gale yra raudonos spalvos antspaudas. Knygoje 93 numeruoti prirašyti lapai. Įrašai lotynų kalba.

97. Carinės administracijos ir bažnytinės valdžios dokumentų byla (*Xięga Procesowa Kościola Poszwityńskiego Parafialnego od roku 1817 do roku 1827*). Apima 1817–1827 m. laikotarpį. Viršeliai kieti, juodos spalvos. Knygoje įrašyti vyskupų nurodymai, Rusijos imperatoriaus įsakymai ir kiti carinės administracijos nutarimai. 178 prirašyti nenumeruoti lapai. Įrašai lenkų kalba.

98. Įvairių dokumentų byla (*Pašvitinio Bažnyčios svarbių dokumentų byla 1943–1946 m.*). Apima 1943–1944 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, šviesūs. Byloje 5 įsegti dokumentai: Kauno metropolijos kurijos įsakymai, Pašvitinio parapijos bažnyčios atlydų sąrašas ir kt. Įrašai lietuvių kalba.

99. Sutvirtinimo sakramentą priėmusių sąrašų knyga (*Joniškio dekanato Pašvitinio bažnyčios sutvirtintųjų knyga 1944 m.*). Apima ant viršelio nurodytus metus. Viršeliai minkšti, rausvos spalvos. Sąrašė išvardytos pavardės, nurodomas amžius, krikštijimo vieta, gyvenamoji vieta. Sąrašė iš viso 801 įrašas lietuvių kalba. Byloje 46 prirašyti puslapiai.

100. Jungtvių registracijai reikalingos dokumentacijos byla (*Jungtvių pateisiamieji dokumentai / Byla Nr. 8 Nuo 1945 m.*). Apima 1947–1971 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti rausvos spalvos. Byloje įrištos pažymos, liudijimai iš kitų parapijų, skirti Pašvitinio klebonui. Byloje 164 nenumeruoti prirašyti dokumentai. Įrašai lietuvių, lotynų kalbomis.

101. Švč. Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą priėmusiųjų sąrašų sąsiuvinys. Apima 1953–1955 m. laikotarpį. Standartinis mokyklinis sąsiuvinys be viršelių. Išvardyti Švč. Komuniją bei sutvirtinimo sakramentą priėmusiųjų vardai ir pavardės. Iš viso 12 prirašytų lapų. Įrašai lietuvių kalba.

102. Sutvirtinimo sakramentą priėmusiųjų sąrašų sąsiuvinys (*Sutvirtinimo sakramento 1956 mt. Priėmusiųjų sąrašas*). Apima ant viršelio nurodytus metus. Viršeliai minkšti, žalios spalvos. Standartiniame mokykliniame sąsiuvinyje iš viso 12 prirašytų lapų. Sąrašė užfiksuota 230 asmenų vardai ir pavardės. Įrašai lietuvių kalba.

103. Ligonų lankymo sąsiuvinys (*Simaititės / Kaunas*). Apima 1960–1974 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, mėlynos spalvos, standartinio mokyklinio sąsiuvinio formatas. Iš viso 48 prirašyti ir papildomai įsegti bei palaidi lapai. Sąsiuvinyje fiksuojami aplankyti ligoniai. Įrašai lietuvių kalba.

104. Sutvirtinimo sakramentą priėmusiųjų sąrašų sąsiuvinys (*Priėmusiųjų sutvirtinimo sakramentą sąrašas Pašvitinio parapijos 1966 m.; 1967 m.; 1968 mt.*). Apima 1966–1968 m. laikotarpį. Viršeliai ploni minkšti, mėlynos spalvos. Standartiniame mokykliniame sąsiuvinyje iš viso 6 prirašyti bei nenumeruoti lapai. Įrašai lietuvių kalba.

105. Pirmąją Šv. Komuniją priėmusiųjų sąrašų sąsiuvinys (*Pašvitinio parap. Pirmoji šv. Komunija 1967 m.; 1968 m.; 1969; 1970 mt.; 1971 mt. ir 1972 mt.*). Apima 1967–1972 m. laikotarpį. Viršeliai minkšti, žalios spalvos, standartinio mokyklinio sąsiuvinio formatas. Sąsiuvinyje 10 prirašytų lapų. Įrašai lietuvių kalba.

106. Prisiminimų sąsiuvinys. XX a. antroji pusė. Plonas sąsiuvinys pilkais viršeliais. Lapai nenumeruoti. Iš viso 22 ranka prirašyti lapai. Įrašai lietuvių kalba. Tai anoniminiai prisiminimai apie Švč. Marijos pasirodymą netoli Pašvitinio, taip pat atskirų asmenų gyvenimo prisiminimų fragmentai.

107. Planų ir schemų byla (*Электрическая аккумуляторная система отопления <...>*). Apima 1989 metus. Byloje 32 lapai, kai kurie iš jų didelio formato (sulankstyti). Įrašai rusų kalba. Byloje daugiausia susegtos įvairios schemos, šildymo sistemos įrengimo planai.